

5

Liikuntalautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2015 arviointikertomuksesta

HEL 2015-005412 T 00 03 00

Päätösehdotus

Liikuntalautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnalle:

1. Vuoden 2013 suositusten arviointi

Kohdassa 2.1. käsitellään tarkastuslautakunnan vuonna 2013 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointia. Tarkastuslautakunta suosittaa, että liikuntalautakunnan tulee varmistua siitä, että liikuntatoimessa ryhdytään toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta.

Vuoden 2013 suosituksissaan tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota liikuntatoimen sitovien toiminnallisten tavoitteiden asetteluun ja dokumentointiin. Sitovat toiminnalliset tavoitteet uudistettiin vuoden 2016 talousarvioon.

Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen ja helsinkiläisten liikunnan lisäämiseen lähiliikuntapaikkoihin

investoimalla. Lähiliikuntapaikkoja koskevaa viestintää ja markkinointia kehitettiin mm. järjestämällä uusilla lähiliikuntapaikoilla avajaisia. Lisäksi viraston markkinoinnissa otettiin käyttöön sosiaalisen median kanavat. Kuntalaisia aktivoidaan ja ohjataan lähiliikuntapaikkojen käyttämiseen myös kesällä 2016. Liikunnanohjaajat ohjaavat kuntalaisia lähiliikuntapaikoilla eri kohderyhmät huomioiden, esim. nuoret ja ikääntyneet. Näin lisätään lähiliikuntapaikkojen tunnettuisuutta, käytettävyyttä ja kannustetaan kuntalaisia omaehtoisen liikunnan lisäämiseen.

Tarkastuslautakunta suositti vuotta 2013 koskevassa kertomuksessaan myös sen selvittämistä edistävätkö liikuntainvestoinnit liikkumista ja tämän myötä ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Liikuntavirasto tilasi vuonna 2015 selvityksen, joka koski liikuntapaikkainvestointien vaikutuksia helsinkiläisten liikuntakäyttytymiseen (KPMG). Tarkastelu tehtiin suurpiiritasolla.

Selvityksen mukaan suurpiirien välillä on merkittäviä eroja liikuntakäyntien asukaskohtaisessa määrässä. Erot selittynevät osittain sillä, että osa liikuntapaikoista houkuttelee kävijöitä muista suurpiireistä ja muista

kunnista. Myös liikuntapaikan sijainti työpaikan läheisyydessä tai muutoin tavanomaisen elinpiirin alueella ohjaa liikuntakäyttäytymistä.

Edelleen selvityksessä todetaan, että liikuntapaikkoihin tehdyillä investoinneilla voidaan saavuttaa positiivisia vaikutuksia kuntalaisten liikuntakäyttäytymiseen. Myös niillä investoinneilla, joilla ei laajenneta liikuntapaikkojen pinta-alaa tai investoinnit eivät muuten suoraan kohdistu tilojen käyttäjien liikuntamahdollisuuksiin, näyttää olevan liikunnan käynnistämääriä lisäävä vaikutus.

Alueen asukaskohtaiset käyntimäärät liikuntapaikoissa ovat lisääntyneet selvimmin niissä suurpiireissä, joissa oli investoitu liikuntapaikkoihin yli 100 € / asukas. Liikuntakäynnit ovat kasvaneet erityisesti niissä liikuntapaikoissa, jotka perustuvat omaehtoiseen liikuntaan. Niissä suurpiireissä, joissa on tehty asukasta kohden vähiten liikuntapaikkainvestointeja, liikuntapaikkojen käyntimäärät ovat vähentyneet. Liikuntapaikkainvestoinnit palvelevat pääsääntöisesti liikunnallisesti aktiivista harrasteliikkujen ryhmää. Liikuntapuistojen yhteyteen sijoitetut lähiliikuntapaikat palvelevat todennäköisesti harrasteliikkujen ryhmää ja liikuntapuistoissa muutenkin asioivia kuntalaisia, eivätkä tavoita terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia kuntalaisia. Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien ryhmä ei yleisesti hyödy liikuntapaikkainvestoinneista matalan kynnyksen liikuntapaikkoja (esimerkiksi uimahallit) lukuun ottamatta.

2. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentointi

Kohdassa 3.3. käsitellään sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentoinnin puutteita. Tarkastuslautakunta toteaa, että liikuntaviraston tulee jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että osana tilinpäätösaineistoa kaikkien sitovien tavoitteiden osalta toimitetaan sellaiset dokumentit, joiden perusteella toteutuminen voidaan varmentaa.

Liikuntalautatoimi on uudistanut sitovat toiminnalliset tavoitteensa vuoden 2016 talousarvioon. Tavoitteita asetettaessa kiinnitettiin huomiota niiden toteutumisen varmentamiseen.

3. Harmaan talouden torjunta

Kohdassa 5.1. käsitellään harmaan talouden torjuntaa. Tarkastuslautakunta suosittaa, että liikuntaviraston ja pelastuslaitoksen tulee asettaa hankintasopimuksissa urakoitsijoille sanktioita harmaan talouden torjuntaan liittyvien velvoitteiden noudattamatta jättämisestä harmaan talouden torjunnan tehostamiseksi.

Liikuntavirastossa on vuoden 2015 ja 2016 aikana järjestetty hankintoja tekeville työntekijöille ja viranhaltijoille koulutuksia. Lisäksi on laadittu omia kaupunkitason hankintaohjeistuksia täydentäviä ohjeistuksia.

Liikuntavirasto on huomionnut sanktioiden asettamisen omissa sopimuksissaan. Liikuntaviraston urakkasopimuksissa on toteamus, että tilaajalla on oikeus keskeyttää laskujen maksaminen urakoitsijalle, mikäli tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä ei toimiteta määräajassa. Sopimus pohjia tarkastetaan vaadittavien sanktioiden osalta

Liikuntalautakunta pitää harmaata taloutta koskevien sanktioiden asettamista tai sanktioiden päivittämistä hankintasopimukseen tarkoituksen mukaisina keinoina harmaan talouden tehostamiseksi.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 13.4.2016 (41 §) vuoden 2015 arviointikertomuksen. Tarkastuslautakunta pyytää 11.5.2016 mennessä liikuntalautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista 2.1, 3.3, ja 5.1.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano